

**TFRS DEĞİŞİKLİKLERİNE UYUM KAPSAMINDA KURUMUN GENEL
DEĞERLENDİRMELERİ HAKKINDA SEKTÖR DUYURUSU (SAYI: 1)
(2021/11)**

Bilindiği üzere, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan “TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri” Standartı’nın yürürlük tarihi 01.01.2023 olup, “TFRS 9 Finansal Araçlar” ve “TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat” sözleşmeleri de söz konusu standarda bağlı olarak yürürlüğe girecektir. Kurumumuz yönetici ve personelinin katıldığı toplantılardan sektör genelinde geçiş sürecine ilişkin olarak bazı tereddütlerin olduğu anlaşılmakta olup konuya ilişkin genel bir bilgilendirme yapılmasının yararlı olacağı değerlendirilmiştir.

1- Standartların sigortacılık sektöründe yürürlük tarihi

TFRS 17 Standardının yürürlük tarihi KGK tarafından uluslararası düzenlemelere uyumlu olarak belirlenmiş olup, Uluslararası Muhasebe Kurulu (ISB) tarafından yürürlük tarihine ilişkin genel bir erteleme olmadığı sürece, Kurumumuzun beklentisi ve hedefi belirtilen standartlara tüm sektörün 01.01.2023 tarihinde geçiş yapabilmesi yönündedir.

2- Standartlara uyum seviyesi

Kurumumuz, belirtilen tüm standartlara tam uyumu hedeflemektedir. Ancak, mevzuattan kaynaklanan bazı hususlar ile vergi uygulamaları nedeniyle tam uyumda sorunlar yaşanabileceği öngörülmektedir. Yine ülkemize özgü bazı uygulamaların bu standartlara uyumda zorluk oluşturması mümkündür. Bu gibi durumların incelenebilmesi ve çözüm üretilebilmesi için İhtisas Komiteleri kurulmuş olup, süreç içinde sektörle diyalog halinde Türkiye’ye has tüm durumları da kapsayacak şekilde tam uyumun sağlanabileceği değerlendirilmektedir.

3- Geçiş süreci yönetimi

Standartlara geçiş sürecinin yönetiminde şeffaflık ve tüm paydaşların görüşleri önem arz etmektedir. Bu kapsamda, İhtisas Komitelerinde yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, söz konusu standartların uygulanmasında tereddüte sebep olacak hususlara (reasürans işlemlerinin raporlanması, katılım sigortacılığı faaliyetlerinin değerlendirilmesi vb.) ve ülkemizin kendine özgü faaliyetlerinden kaynaklı hususlara ilişkin olarak (havuz uygulamaları vb.) standartların özüne uygun olarak Kurumumuzun değerlendirmeleri süreç içerisinde sektör duyuruları olarak yayımlanacaktır. Bahse konu sektör duyurularının yayımlanmasında konuların öncelik ve önem sırası dikkate alınacaktır.

Standartlar içerikleri itibariyle uluslararası düzenleme olmakla birlikte ülkemizin kendine özgü ve standartlar kapsamında ayrıca düzenlemeye ihtiyacı olan hususları bulunmaktadır. Sigortalar için oluşturulan havuz uygulamaları, iskonto oranının hesaplanmasında dikkate alınacak kriterlerin

farklılaşması, katılım sigortacılığının prensiplerinin standartlar kapsamında değerlendirilmesi gibi konular bu hususların bir kısmını oluşturmaktadır. Ayrıca, bazı şirketlerin bilgi sistemlerinin yapılacak ciddi boyuttaki dönüşüme uygun olmaması gibi sebeplerle standartlara tam uyum konusunda zorluk yaşayabileceği de değerlendirilmektedir.

Belirtilen sebeple veya benzeri makul sebeplerle 01.01.2023 tarihinde standarda tam uyumunun şirketlerin hepsini kapsayacak şekilde gerçekleşmesinin mümkün olmaması ihtimali de değerlendirilmektedir. Bu durumda, şirketlerin standartlara tam uyum gösterebileceği döneme kadar geçiş dönemi mali tabloları hazırlamalarına imkân tanınması planlanmaktadır. Bu konudaki planlar süreç içinde gerçekleştirmelere bağlı olarak netleşecektir. Ancak, geçiş dönemi uygulaması sağlanırsa, bu uygulamayı yapan şirketlerin nakit akışı tahminlerinde güvenlik yüklemesi yapması, sektör ortalamalarına belirli bir risk yüklemesi yapılmış risk faktörleri uygulaması, iskonto faktörlerinin sektör ortalamalarının altında uygulaması gibi ihtiyatlılık faktörlerini uygulamalarının zorunlu tutulabileceği beklenmelidir. Ayrıca, zamanında geçiş yapamayan şirketlerin maruz kaldığı riskin doğru ölçülememesi ihtimalinin sermaye yeterliliği hesaplamalarına yansıtılması da mümkündür.

Geçiş süreci ihtiyacının bulunup bulunmadığı ile bu sürecin neleri ihtiva edeceği hususları, ihtisas komitelerinin de değerlendirmeleri dikkate alınarak, süreç içinde yürütülecek sayısal etki çalışmaları sonucunda belirginleşecektir. Gerek görülmesi halinde, bu dönemde şirketlerin Kurumumuzca yapılacak denetimler yoluyla olgunluk seviyeleri de takip edilebilir. Bu konudaki yöntemler, uygulama sürecinde ortaya çıkan verilere göre şekillenecek olup, süreç içinde gerekli alanlarda bilgilendirme ve düzenlemeler yapılacaktır.

4- Hesap planına ilişkin çalışmalar

Birlik tarafından yürütülmüş olan TFRS 17 Geçiş projesinde önerilen, mevcut hesap planının TFRS 17'ye göre revize edilmiş halinin (Alternatif 1) tek düzen hesap planı hazırlanmasına yönelik yürütülen çalışmalara esas alınması Kurumumuzca uygun görülmektedir. Standartlara 01.01.2023 tarihinde geçilebilmesini teminen 2022 yılının başında bahse konu hesap planının nihai halinin yayımlanması hedeflenmekte olup, uygulama sürecinde belirtilen çalışmalarla, hesap planındaki değişiklikler hakkında sektörün devamlı olarak bilgilendirilmesi sağlanacaktır. Bu sayede, şirketlerin geçiş projelerini kesintiye uğramaksızın yürütebilmeleri amaçlanmaktadır. Bahse konu hesap planının zamanında yayımlanması için ilgili komite toplantı sıklığının artırılması gündemde olacaktır.

5- Geçiş sürecinin finansal etkileri

Bilindiği üzere şirketlerin sermaye yeterlilikleri "*Sigorta ve Reasürans İle Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik*" kapsamında mevcut mizan verileri üzerinden hesaplanmaktadır. Bununla birlikte başta sigortacılık teknik karşılıkları olmak üzere birçok hesap TFRS standartları ile birlikte değişecek olup, bazı hesaplar için risk hesaplamaları da bilançoya girecektir. Dolayısıyla şirketlerin sermaye yeterliliklerinde de TFRS 17 hesaplamaları kapsamında önemli ölçüde değişiklik olması beklenmemekle birlikte, bahse konu gösterimlerdeki değişimler kaynaklı bazı şirketlerde olumsuz sonuçlar da ortaya çıkabilir. 2021 yılı hesaplarının kapatılmasını müteakip, değişen standartların sayısal etki çalışmasının yapılması planlanmakta olup, bu

alışmalar sonucunda sermaye yeterliliği hesaplamalarında yapılması gereken değişiklikler tespit edilecektir. Dięer taraftan, yalnızca TFRS uyumu sebebiyle sermaye açığı ortaya çıkması halinde bu açığın dış kaynaklardan sermaye artışı yapılmadan kapatılabilmesine imkân tanınması dâhil, geçiş dönemi uygulamalarının hassasiyetle yürütülmesi de planlanmaktadır.

